

Сто днів роботи
нового профкому

Чорнобиль: погляд
учасників ЗОСі

«Доступні ліки»
у Славутичі

НОВИНИ ЧАЕС

01 жовтня 2021 | №25 (1520)

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

ЧАЕС - БРИСТОЛЬ

співпраця триває

ЧАЕС-Бристоль: співпраця триває

З 20 по 22 вересня ЧАЕС приймала фахівців Університету Бристоль. Метою візиту було продовження співпраці у сфері випробування пристроїв для вимірювання радіаційної обстановки.

Експерти Університету спільно з фахівцями станції та спеціалістами Інституту проблем безпеки атомних електростанцій (далі: ІПБ АЕС) випробували свої розробки у головному корпусі станції та у просторі під аркою НБК.

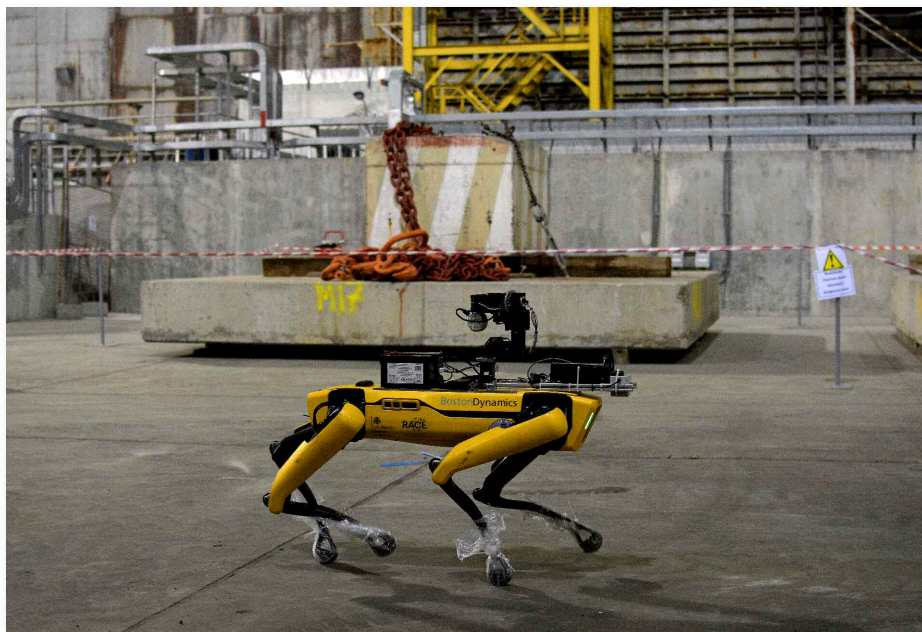
ПОГЛЯД З БРИСТОЛЮ

Детально про співпрацю розповідає професор **Томас СКОТТ** з Бристольського університету.

— Розкажіть, будь ласка, з чого почалася співпраця між ЧАЕС і Університетом Бристоль?

— Наша співпраця почалася з ініціативи британської сторони, а саме великого консорціуму «Robotics and Artificial Intelligence for Nuclear» (RAIN), співдиректором якого я є. За сприяння Спільного офісу підтримки ЄК (JSO) ми ініціювали зустріч з ІПБ АЕС та налагодили тісне партнерство з цим Інститутом, зокрема з Максимом Савельєвим, з розробки технологій сканування та характеристики ядерних об'єктів.

Першого разу ми відвідали Чорно-

бильську зону відчуження у 2019 році для виконання спільних робіт з ДСП «ЕкоЦентр», а потім за підтримки ІПБ АЕС ми почали більш тісно співпрацювати і з ЧАЕС з метою застосування наших технологій усередині нового безпечного конфайнмента, де вони будуть більш корисними.

— Це вже другий візит британських експертів з Бристоль на майданчик ЧАЕС. Які результати дав перший візит, і яке завдання на другий?

— Перший візит [2020 рік — ред.] був для нас дуже цікавим, ми навчалися, вивчали схеми та плани об'єктів ін-

фраструктури, потужність дози на їх території. З цієї причини деяке обладнання, яке ми привезли сюди першого разу, наприклад, радіаційні детектори, всередині НБК не мали достатніх порогів детектування, і ми не змогли отримати правильних даних, детектори були «засвічені».

Цього разу, через рік, ми змогли вдосконалити технології та оновити обладнання для роботи в більш високих радіаційних полях. Ми значно розширили функціональність системи лазерного сканування, і до функції детектування радіації ми додали ще можливість створення 3D моделей, в які вже потім вбудовуються карти радіаційної обстановки.

— Як ці технології можуть використовуватися у подальшому загалом в атомній енергетиці, та на майданчику ЧАЕС, зокрема?

— Наші технології загалом дуже корисні для усіх атомних електростанцій, тому що вони надають можливість зрозуміти тривимірний простір об'єктів та розподіл радіації. Наприклад, під час зняття з експлуатації ви починаєте видаляти деякі матеріали з майданчика, таким чином зменшуючи його загальну радіоактивність, але виконуючи такі роботи, як очищення або різка труб, є вірогідність розповсюдження забруднення.

Наші ж технології дозволяють нам перевірити наявність неочікуваного або непланового розповсюдження для покращення безпеки, що дуже важливо як для Чорнобильської АЕС, так і для будь-якого іншого ядерного майданчика, який знаходиться на стадії зняття з експлуатації, наприклад, Селлафілд у Великій Британії.

— Ваші передові технології успішно застосовуються на багатьох майданчиках по всьому світу. Чим саме ЧАЕС зацікавила Бристольський університет? Чому випробування проводяться саме у нас?

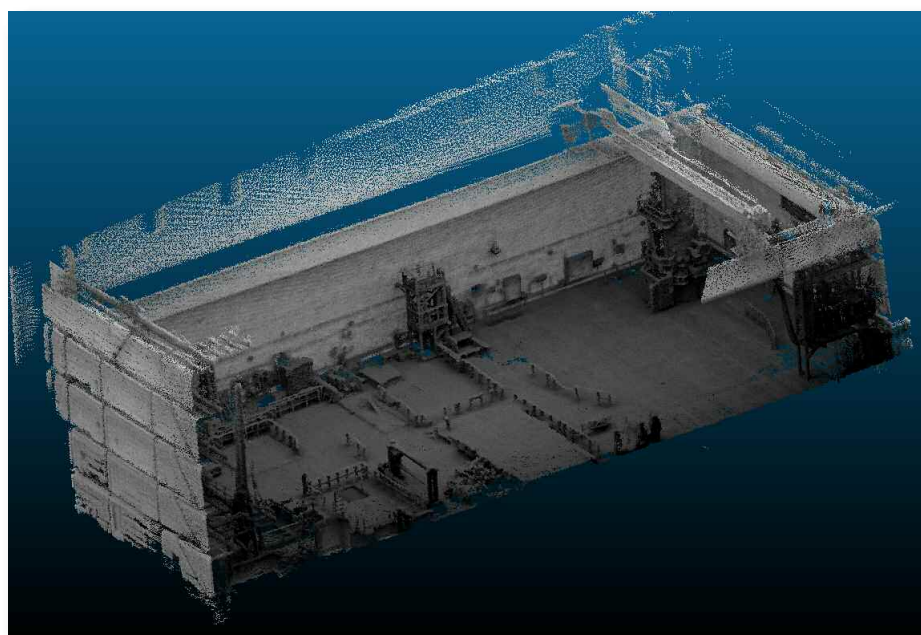
— Думаю, що ми дуже вчасно приїхали на ЧАЕС, тому що ви щойно отримали ліцензію на початок виконання робіт всередині НБК. Ми вважаємо, що ті технології, які розробляються зараз, дуже допоможуть діяльності зі зняття з експлуатації.

Також таймінг дуже актуальний і для Великобританії, де ми розпочали нову програму зняття з експлуатації на майданчиках Селлафілд і Магнокс. Ці технології потрібні саме зараз, тому ми і почали їх активно розробляти й тестувати.

— Які, на Ваш погляд, перспективи співробітництва між Університетом Бристоль та ЧАЕС?

— Я вважаю, що та технологія, яку ми почали спільно розробляти, буде дуже цінною для вашого майданчика. Це означає, що наше тісне співробітництво

буде і надалі поглиблюватися. Ми продовжимо розробляти нові технології, нові сенсорні системи, наприклад, нові рішення для роботизованих

3D-модель ЦЗ-3, що виходить в результаті сканування лідаром.

систем, а підтримка з боку ЧАЕС і науковий супровід суттєво допоможуть нам зрозуміти, які саме рішення нам потрібно для вас розробити: це може бути якийсь робот, який зможе дістатися і працювати в маленьких замкнених просторах, або спеціальні типи детекторів, які можна буде встановити у просвердлених отворах. І такі технології ми зможемо розробити лише за підтримки, в тому числі і інформаційної, від наших українських партнерів.

ПОГЛЯД З УКРАЇНИ

Про переваги співробітництва також розповів старший науковий співробітник Інституту проблем безпеки АЕС НАН України **Максим САВЕЛЬЄВ**:

— Яка роль ІПБ АЕС у цій тристоронній співпраці?

— ІПБ АЕС з моменту свого заснування займається, в першу чергу, вивченням проблем об'єкта «Укриття», проблем запроектованої аварії, і звичайно, для нас є дуже важливим вивчення тих процесів, які відбуваються всередині ОУ: зміна радіаційної обстановки і розробка нових технологій, що дозволять отримати нові дані. В ході нашої наукової роботи й виникли контакти з Бристольським університетом, який веде подібні дослідження, але при цьому має краще фінансування та доступ до сучасних технологій, які існують на Заході.

Зокрема, нам запропонували виконати спільну роботу з випробування детекторів, в основі яких використано нові матеріали для контролю та моніторингу радіаційної обстановки, в тому числі й радіаційного картографування. Звісно, ми відгукнулися на пропозицію.

— Для чого ці технології використовуються тут, на ЧАЕС?

— У першу чергу, розробляючи техно-

логії, призначені для радіаційного картографування, потрібно отримати якісну картинку місцевості — це технологія так званого відносно швидкого і дистанційного сканування.

Треба сказати, що ці технології зароджувалися досить давно, і зокрема наш Інститут був піонером у цій справі. Система «Гамма-Віжн», яку було зроблено наприкінці 80-х років, була, так би мовити, прашуrom того, що привезли нещодавно з собою колеги з Бристоля.

Отже, по-перше, ці технології може бути використано для віддаленого картографування об'єктів та якісного визначення джерел радіоактивного випромінювання.

“

Більшість вимірювального обладнання просто не змогла працювати в тих полях, які існують на майданчику ЧАЕС.

”

По-друге, технології, які привезли колеги з Бристоля, можуть бути використані під час моніторингу радіоактивних відходів, які вже запаковані у відповідні контейнери. У Бристолі цією технологією займаються досить давно. З її допомогою можна заздалегідь виявити деформації або інші зміни всередині контейнерів. Необхідність цієї технології впливає з потреби моніторингу так званих «історичних відходів».

Третій напрямок, який також для нас представляє певний інтерес, — це обробка великих масивів даних, які з'являються у системі моніторингу.

Ну, і четверте — це, звичайно, ті знамениті роботизовані технології, які дозволяють скоротити перебування персоналу в зонах з високим радіоактивним випромінюванням. Питання застосування роботів в атомній енергетиці набрало актуальності в результаті аварії на Чорнобильській АЕС — аварія показала, що не всі наукові розробки можуть працювати на практиці.

Зараз пошук таких рішень триває, і зокрема, дуже актуальні ідеї використання установок подібних роботів Spot,

який може пересуватися за допомогою ніг, підніматися сходами, долати досить складні перешкоди, які недоступні для інших моторизованих пристроїв. Це вкрай цікаво, і зрозуміло, що потрібно десь це випробувати. Тож чому не тут, саме в тому місці, де ці технології можуть виявитися корисними?

Потрібно розуміти, що мова йде про розробку нових технологій. Знову ж таки, не всі технології, які розробляються у нас або у Бристолі, можуть бути застосовані на практиці. Наука, на відміну від інженерії, нерідко здобуває і негативний результат, проте це теж результат, котрий вказує, що в даному напрямку рухатися не доцільно.

Також стало ясно, що необхідно покращувати якість сканування, тому що образи, алгоритми, які вони застосовували, містили, скажімо так, недостатньо корисної інформації.

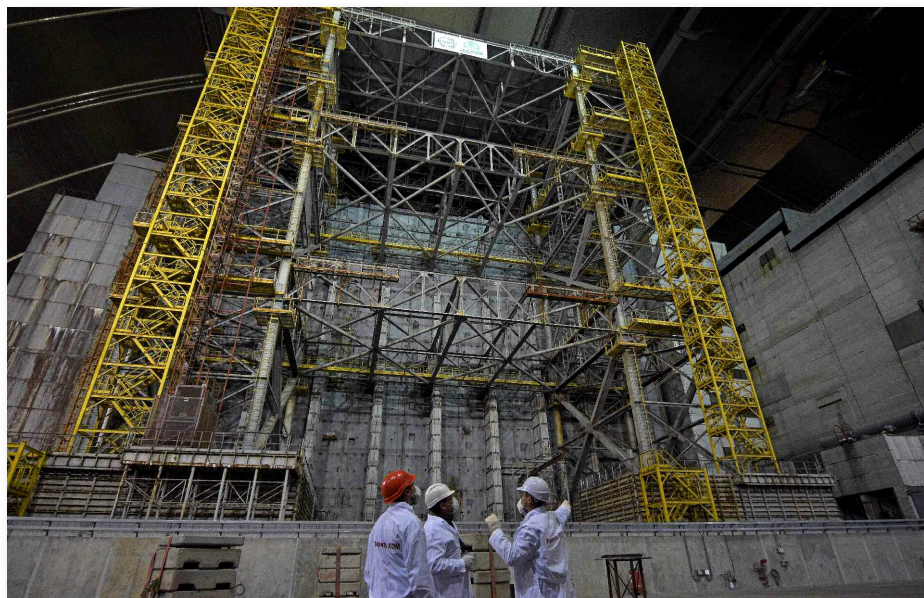
Під час другого візиту, який відбувся щойно, до нас привезли вже оновлені технології, друге покоління робота. Він більш налаштований під реальні умови — а їх не отримаєш в науковій лабораторії, лише на нашому майданчику.

Звичайно, в цьому плані зроблено істотний крок вперед. Колегами було вивчено уроки, які не можна вивчити на університетській лаві, — тільки перебуваючи на такому об'єкті, як Чорнобильська АЕС.

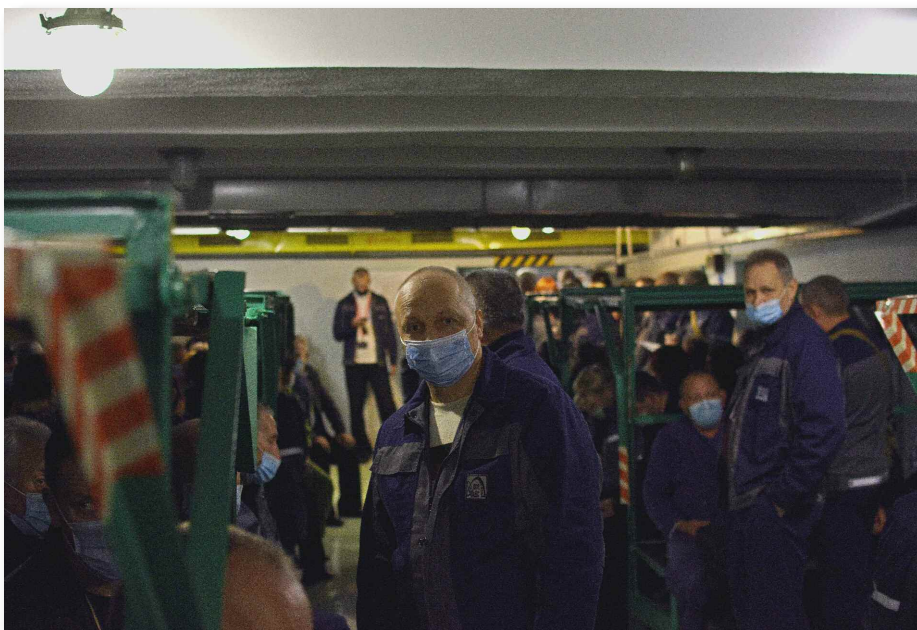
Ці уроки — це речі, які відомі персоналу ЧАЕС, які відомі персоналу інституту. Для наших бристольських колег, не зважаючи на їх потужну співпрацю з ядерною промисловістю Великої Британії, у цих дослідженнях було багато нового та невідомого. Думаю, що вони отримали необхідні дані, щоб покращити програмне забезпечення та технічне обладнання.

Наразі головне питання пов'язане з можливістю застосування їх у наших умовах.

За словами фахівців з Університету Бристоля, вони і надалі зацікавлені у співпраці з ЧАЕС.

Протиаварійне тренування на ЧАЕС: усім до сховища!

30 вересня на ЧАЕС відбулося протиаварійне тренування.

По команді начальника зміни станції 315 співробітників ЧАЕС повинні були залишити робочі місця та слідувати до захисної споруди.

Тренування коментує начальник відділу аварійної готовності і реагування Дмитро КОНДРАТОВ:

— Сьогодні ми провели загальностанційне протиаварійне тренування. Подібні заходи ми не проводили вже

півтора роки у зв'язку з загрозою розповсюдження COVID-19.

Тренування вирішили провести базуючись на наших спостереженнях. Персонал розслабився, дехто став забувати, як евакуюватися, що робити, і яка повинна бути послідовність дій. Результати тренування це підтвердили — не увесь персонал точно знає, що треба робити.

З цими людьми було проведено роботу, ми нагадали їм послідовність дій. Маємо надію, що у майбутньому такі

помилки допускатися не будуть.

У тренуванні брали участь декілька об'єктів ЧАЕС: АПК-1, ОВК, будівля КВАНТ і будівля №95. В цілому у процесі тренування було «врятовано» 315 осіб.

Ще однією важливою причиною для проведення тренування було масштабне переселення персоналу з інших будівель майданчика у будівлю АПК-1. Цим людям необхідно було побувати у захисній споруді.

За словами Дмитра Кондратова, тренування пройшло успішно. У процесі було випробувано усі системи життєзабезпечення захисної споруди: запускання дизельного генератора, перевірялося електроживлення та робота усіх споживачів електроенергії. Зауваження у роботі обладнання відсутні.

До підготовки тренування було залучено персонал, який займається проведенням подій: начальник зміни станції, персонал ВАГІР, а також персонал, який займається обслуговуванням захисної споруди (проведена підготовка обладнання, перевірено стійки РЗБ-04, з'язок, роботу вентиляції та оснащення захисної споруди).

Захворюваність COVID-19 на ЧАЕС

Станом на 01 жовтня та з початку пандемії серед персоналу ДСП ЧАЕС зафіксовано 461 випадків захворювання на COVID-19.

З них:

- 456 — виписано з одужанням;
- 2 — знаходиться на амбулаторному лікуванні;
- Померло — 2.

Контактних з особами, у яких виявлено коронавірусну інфекцію COVID 19, — 4.

Сто днів роботи нового профкому

20 вересня минуло рівно 100 днів з моменту виборів нового голови і профспілкового комітету ППО ЧАЕС.

Ми поставили голові ППО ЧАЕС Богдану СЕРДЮКУ низку питань щодо того, як пройшов цей перший, безумовно, дуже важкий період.

— 100 днів — дуже умовна дата, проте вона визначальна, щоб побачити перші підсумки роботи. Отже, те, що ви побачили, коли прийшли на нову посаду, і те, що ви сподівалися побачити, — якою мірою воно співпадало?

— Значною мірою співпадало: я все ж таки не новачок в цій роботі і обирався на різні посади в громадських організаціях, тож як організувати роботу засідань, оформлювати протоколи та рішення знав.

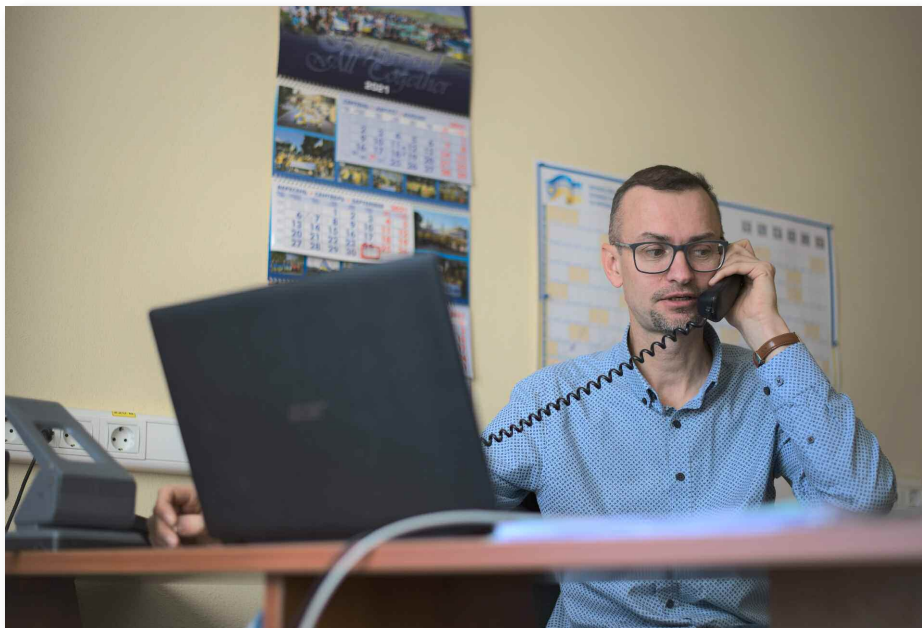
Інша справа в тому, що я прийшов на посаду керівника маленької, але все ж юридичної особи зі штатом у 4 одиниці. Тому виникло багато нових для мене питань: внесення змін до державного реєстру про нашу організацію, штатний розпис, накази і розпорядження, які видає голова, оформлення лікарняних листів — все це нове, і всім довелося багато працювати.

— У всьому і завжди існують і хороші, і погані моменти. З чим довелося стикнутися за ці 100 днів?

— З важких моментів, поза сумнівами, — це облік членів профспілки: нам довелося вести облік по-новому і ставити на облік членів ППО також за новою, нещодавно виданою інструкцією. Це величезний шмат роботи.

Є деякі моменти у відносинах з адміністрацією та колективом — все ж таки я прийшов не на порожнє місце, і в адміністрації станції, і в колективі профспілка має вже напрацьований імідж, і, на жаль, не завжди він гарний. Отже, потроху доводиться доводити, переломлювати і вирівнювати ситуацію. Це таке перше враження.

По-друге, багато виявилось щоденної рутинної роботи: підготовка до засі-

дань профкому, оформлення рішень і витягів, і ці справи забирають неочікувано багато часу.

На жаль, ці 100 днів припали на гарячу пору відпусток і троє працівників профспілки пішли у відпустку.

Літо — це зазвичай дитяче оздоровлення і, дякуючи гарній роботі комісії з оздоровлення, ми відправили дітей на відпочинок: 3 заїзди до дитячого табору «Водограй» та ще 2 — до табору спортивного напрямку. Дитяче оздоровлення — це завжди цілодобовий контроль, але в нас вийшло все без провалів і проблем.

— З дитячим оздоровленням ви впорались вправно, проте, напевно, було щось таке, що ледь не призвело до провалів. Які негаразди в організації оздоровлення дітей ви помітили та що б змінили у наступному році?

— По-перше, дитяче оздоровлення досить коштовне — це близько 1 мільйона гривень, що майже втричі більше за вартість «дорослого».

Основна проблема — це відчутно дешевша транспортна складова: цього року ми відправляли дітей, так би мовити, в «пожежному порядку». Довелося користуватися автобусними перевезеннями, оскільки варіант залізнич-

ного транспорту був геть не відпрацьовано.

А це оплата автобусів, повна оплата, хоча до табору він їде з дітьми, а назад — порожній. Тільки з другою зміною нам вдалося зробити поїздку автобуса туди і назад з дітьми.

У майбутньому необхідно налагодити чітку роботу з Укрзалізницею, завчасно збирати і подавати документи.

Також від працівників станції було побажання пропрацювати морський напрямок оздоровлення дітей. В цьому році нам не вдалось знайти альтернативу ДОЦ «Червоні вітрила», тому що зараз його перепрофільовано, і він, на жаль, більше наших дітей не приймає.

Необхідно прописувати більш детально нашу взаємодію з лікарями, які супроводжують дітей. Зараз лікар супроводжує малечу тільки у транспорті. Далі вже за своєю угодою з адміністрацією табору — працює саме в таборі. Батьки відправлених на оздоровлення діток вважали, що до його обов'язків належить і супровід малечі під час зміни, проте це не так.

У лікаря договір укладено тільки з табором, тож ми вважаємо, що і нам необхідно заключати подібну угоду.

— *До речі, що в нас з дорослим оздоровленням?*

— В цьому також є певні фінансові складнощі: на жаль, нам не вистачає на це коштів. Адміністрація ДСП ЧАЕС ще за часів, коли станцію очолював Сергій Калашник, припинила перераховувати профспілці 0,3 % від фонду оплати праці саме для організації оздоровлення персоналу, і це лягло великим тягарем на наш бюджет як в попередні роки, так і у цьому році.

Зараз адміністрація станції пішла на

— *Чи Атомпрофспілка якимось чином допомагає?*

— Ми не звертались ще до них по допомогі.

— *А зі спортивним життям у нас як? Це також певною мірою оздоровлення.*

— Почнемо із організації спартакиади. У нас і тут існують труднощі. Спартакиаду ми повністю взяли на себе — закупівлю м'ячів, кубків та медалей, оренду спортивних споруд, тренування спортсменів.

діалог і частково — понад 200 тисяч гривень — перерахувала на дитяче оздоровлення, але доросле оздоровлення продовжує фінансуватися за коштом профспілкових внесків, що не дуже добре.

До речі, я неодноразово спілкувався з цього приводу з колегами з інших АЕС України, і вони щиро дивуються такому стану справ — я б навіть сказав, що вони не розуміють такої практики, як на ЧАЕС.

Не хотілося б повертатись у радянські часи, коли путівок було мало, а бажаючих багато, і профком буде змушений вирішувати, кому давати путівку, а кому ні. Зауважу, що попри всі складнощі, наразі путівки надаються практично всім бажаючим, але, звісно ж, за наявності рекомендацій лікаря, але не частіше одного разу на три роки.

Наразі відбулося три змагання за трьома напрямками: пляжний волейбол, легка атлетика та футзал — фінансування повністю лягло на ППО.

Також ми фінансуємо абонементи для персоналу у фітнес-центри, ФОКи і басейни. З кожним роком увага людей до свого здоров'я все зростає, відтак зростає і кількість витрат, особливо, коли ми почали співпрацювати з фітнес-центрами. Наші витрати у порівнянні з 2018 роком виросли втричі, але ж тоді вони йшли за кошти згаданих вже 0,3%, а зараз це впало на профспілковий бюджет, тому у планах розробити стратегію виходу з цієї ситуації.

— *У ролі кандидата на посаду голови ППО ЧАЕС ви анонсували достатньо розлогий план дій. Поділіться основним, що з обіцяного вдалося реалізувати?*

— Першим завданням для мене було

нормалізувати роботу профкому. Дякуючи новому складу, це мені вдається.

Повна версія інтерв'ю доступна на сайті ЧАЕС (розділ «Телепрограми»).

В ТЕМУ

Наприкінці вересня у місті Затока відбувся Другий форум Атомпрофспілки.

Від ЧАЕС у події взяли участь голова ППО Богдан Сердюк, заступник голови Олександр Панченко, голова ОМ ППО Гінтарія Падун, а також члени профспілкового активу та члени ради молоді.

Серед тем панельних дискусій, які стосувались останніх подій української атомної енергетики, гендерної, соціальної та молодіжної політик, зокрема була і доповідь начальника відділу стратегічного планування Дмитра Стельмаха, яка стосувалася процесу зняття ЧАЕС з експлуатації не тільки в плані технічних нюансів, але й в плані соціального впливу (скорочення чисельності персоналу).

Тема доповіді стала ілюстрацією того, з чим профспілкові організації інших підприємств атомно-енергетичної галузі зіштовхнуться в найближче десятиліття.

Однією з головних тем пленуму стало обговорення недостатнього фінансування підприємств зони відчуження, в тому числі і Чорнобильської АЕС.

Представник Атомпрофспілки у ЧООП Микола Тетерін в котрий раз наголосив, що недостатнє фінансування ставить під загрозу виконання необхідних програм діяльності підприємств, своєчасну виплату заробітних плат, а також збільшує борг перед державними установами.

Зазначимо, що Форум є одним з найбільш чисельних заходів, що проводилися останніми роками. У цьому році у події взяло участь понад 250 представників енергетичної галузі, а у дискусіях взяли участь запрошені фахівці та представники Міністерства енергетики України.

Чорнобиль: погляд учасників ЗОСі

На три дні — з 24 по 27 вересня — Славутич став місцем зустрічі дітей та молоді на Міжнародному фестивалі молодіжної демократії, телебачення, преси та творчості — ЗОСя-2021.

28-й фестиваль зібрав не найрекорднішу кількість учасників — цього року їх було близько 400 — проте після минулорічної пустки (хто не знає, 2020 року ЗОСя проходила онлайн) повернення фестивального життя до офлайну здавалося чимось феєричним. Принаймні, таку думку неодноразово висловлювали фестивальники різних вікових категорій на різних майданчиках для спілкування.

...Чим віддаленіший в часі фестиваль, тим рідше його організатори та учасники згадують, що і, власне, «Золота осінь Славутича», і решта фестивалів, на які було багате культурне життя міста у 90-ті, виникли завдяки Чорнобильській АЕС та її інформаційно-фінансовому спонсорству.

На ЗОСі-2021 про Чорнобильську АЕС майже не згадували ані організатори, ані учасники фесту — навіть тоді, коли розповідали у своїх конкурсних роботах про місто атомників, яке з року в рік приймає фестиваль.

«Катастрофа на користь»

Історія народження Славутича в одному з конкурсних видань описана наступним чином: «У 1986 році вибухнув четвертий енергоблок, і працівники станції позбулися своїх домівок». Залишимо глузування осторонь, в решті-решт, це пишуть діти, і стилістика їх робіт поки що вкрай недосконала. Важливо інше: наведена вище цитата — взагалі єдина інформаційна прив'язка ЗОСі, Славутича та Чорнобильської АЕС.

Покоління, яке через декілька років увійде в доросле життя, в принципі практично нічого не знає ані про минуле, ані про сьогодення станції.

Тема Чорнобиля настільки складна і

водночас малозрозуміла, що дорослим, які спілкуються з дітьми в школі, здається, простіше формалізувати інформацію стосовно неї до десятка прийнятих у суспільстві міфів.

У домашньому спілкуванні, якщо Чорнобильська катастрофа не зачепила родину особисто, дана тема між дітьми й батьками, напевно, не звучить взагалі.

Імовірно, подібне становище пояснюється загальним зниженням зацікавленості «Чорнобилем» у суспільстві, принаймні до того моменту, поки не побуваєш на ЧАЕС та у Прип'яті. І розпалося це не вчора. Вже декілька років поспіль станція не проводить в рамках ЗОСі своїх прес-конференцій та брифінгів — запит на них в учасників фесту відчутно знижувався від ЗОСі до ЗОСі.

Про «експеримент»

Працюючи на фестивалі, кореспондент «Новин ЧАЕС» мав можливість чимало та невимушено поспілкуватися і з окремими учасниками, і з командами. І, звісно, розмова про ЧАЕС заводилася неодноразово. Далі за текстом лише діалоги — симптоматичні у своїй типовості.

— А ви серіал «Чорнобиль» дивились?
— Звісно.

— І як вам? Сподобалося?

— Не дуже. Розумієш, коли працюєш на об'єкті, про який йдеться у фільмі, і про який знаєш значно більше, ніж автори фільму, ставишся до телеверсії подій більш прискіпливо.

— І що там було не так?

— Багато що. А тобі сподобалося? От який епізод фільму зачепив більш за все?

— Де експеримент. Так хотілося, щоб вони ту кнопку не натискали...

— От якщо по правді, то ніякого експерименту не було. Були штатні випробування, які, щоправда, треба було проводити до пуску блоку, а не тоді, коли він півтора роки відпрацював.

— А чому в фільмі кажуть, що це експеримент?!

— Вони використали стару, ще радянську доповідь з цього приводу. Пізніше МАГАТЕ, відпрацювавши чимало інформації, видало іншу версію, більш об'єктивну. Хочеш, дам посилання — почитаєш, там досить просто викладено.

— Та ну, читати стільки...

«— Ось ви кажете, що все не так було, як у фільмі, що працівники станції не винуваті. А хто тоді винуватий?

— По-перше, персонал станції також припустився низки помилок, проте, якби не було критичних вад у самого реактора, подібного не сталося б.

Та й у документах до аварії не було зауважень, що не можна робити певні операції так, як їх зробили в ніч на 26 квітня 1986 року.

— А нам на уроці до річниці аварії вчителька казала, що диспетчер забороняв проводити експеримент, а його провели!

— Було не так. Диспетчерка вимагала, щоб випробування не починали, оскільки після нього реактор треба було зупинити, а на київській ТЕС сталася аварія, і потрібно було, щоб він продовжував виробляти електроенергію.

— Це ви так кажете, тому що на станції працюєте і захищаєте своїх?

— Я розповідаю те, що прочитала в книзі «Чернобыль: настоящее, прошлое, будущее», написаній дійсно експертами та фахівцями.

«—... Так всі знають, що після аварії станцію закрили!

— Останній реактор зупинили лише в 2000 році, тобто вона ще 14 років після аварії електроенергію виробляла.

— Хіба?!

— Після аварії виробила електроенергії навіть більше, ніж до аварії.

— Дивно...»

«— ...А що, мутантів на станції, правда, зовсім-зовсім немає?

— Це ти гру «Сталкер» маєш на увазі?

— Ну, так.

— Тоді розчарую: немає зовсім.

— Шкода...»

«— А куди поділися люди, які ліквідували аварію?

— Багато з них і зараз живе у Славутичі.

— Ні, я про тих що вночі пожежу гасили. Всі загинули?

— Так, шість пожежних і ще 20 працівників станції, два підрядника та одна працівниця позавідомчої охорони померли протягом декількох місяців після аварії. Багато людей перехворіли на променеви хворобу,

— А вчителька це давно казала?

— Ой, ну не пам'ятаю: ми ще малі були. А що?

— Розумієш, справа в тому, що ми його вже побудували. Давно.

— В сенсі — побудували?

— Почали в 2012-му. Роботи були важкі і складні. У їх виконанні допомагали міжнародні компанії, які запросив основний виконавець проекту — французька компанія «Новарка». Будували 4 роки. І вже 5 років пройшло, як нове «Укриття» встановлено над старим і закриває його повністю. Цей об'єкт називається новий безпечний конфайнмент, або скорочено НБК.

— Ой, я по телебаченню щось таке дивилась, тільки не зрозуміла, що це в Чорнобилі і давно вже...»

«— А мій дядько, татів брат старший, в Чорнобилі був колись, так казав, що там все погано і тому всі бухають, тому що радіація...

— За часів ліквідації аварії я таке теж чула, бувало, але наразі — точно ні. Ну, сам подумай: ми ж, коли на роботу їдемо, стільки разів охорону проходимо — хіба б не помітили?

— Ну, а якщо б?..

проте вижили! Деякі з них навіть на станції ще працювали.

— А я чомусь думав, що загинули всі...»

«— А коли ви новий саркофаг побудуєте?

— Навіщо нам новий?

— Так старий, вчителька казала, аварійний!

— Звільнили б. За 24 години.

— Дома розкажу — не повірять...»

...Мораль? А її не буде. На інформаційному полі місце порожнім не буває — воно просто заростає чутками та міфами.

Програма «Доступні ліки» у Славутічі

**Національна служба
здоров'я України**

Від працівників ЧАЕС нерідко надходять запитання, які стосуються медичного обслуговування в місті. Найбільше питань останнім часом стосуються забезпечення лікарськими препаратами та захворюваності на COVID.

На ці питання відповіла завідувачка центру первинної медико-санітарної допомоги Славутичської лікарні Євгенія СЕЛІВАНОВА.

— Існує два напрямки фінансування лікарських препаратів. Перший напрямок, який було створено давно, але він зберігається й досі, — це забезпечення пацієнтів із чорнобильськими категоріями (першою, другою та третьою), а також малозабезпечених громадян. Вони отримують безкоштовні препарати відповідно до «Національного переліку». Випишує їх не тільки лікар первинної медичної допомоги, але й вузькі спеціалісти.

Другий напрямок — це програма «Доступні ліки». В даному випадку ліки видаються не за категоріями, а за наявності у людини певного діагнозу.

Даними послугами користуються люди з серцево-судинними захворюваннями, гіпертонічною хворобою, ішемічною хворобою серця, бронхіальною астмою та цукровим діабетом

II типу, якщо пацієнт перебуває на таблетованих препаратах.

Препарати цієї категорії виписують виключно лікарі первинної медичної допомоги — терапевти, педіатри або сімейні лікарі. Вузький фахівець рецепт на «Доступні ліки» виписувати не може.

За програмою «Доступні ліки» у Славутічі працює кілька аптек. Рецепт формується виключно електронний, і з цим рецептом, який приходить на телефон за вказаним пацієнтом номером, можна отримувати препарати.

Препарати призначаються згідно з «Національним переліком», при чому не на конкретну назву, а на діючу речовину, тобто аптека може пропонувати аналоги різних торговельних марок, які є у наявності.

З 1 жовтня на «Доступні ліки» переводиться забезпечення пацієнтів інсуліном. Для отримання інсуліну необхідно, щоб до 1 жовтня ендокринолог склав план лікування, в який внесе всі необхідні пацієнту види інсулінів та дози. План, до речі, може скласти будь-який ендокринолог України або сімейний лікар. Даний план складається на певний період, і протягом дії цього плану пацієнт може отримувати необхідні йому інсуліни за електронним рецептом в будь-якій аптеці України, яка працює за програмою «Доступні ліки». Відтепер не буде прив'язки до певної аптеки, до певного міста і до певної області.

Так само з 1 жовтня починає працю-

вати аналогічна система стосовно психотропних препаратів. Пацієнти, які отримують психотропне лікування, перебувають на обліку у психіатра і мають призначення специфічних препаратів, також будуть обслуговуватися за програмою «Доступні ліки».

Пацієнтам необхідно буде звернутися до лікаря-психіатра, який складе їм план лікування, внесе туди необхідні назви препаратів, дозування на певний період, визначить, як часто пацієнтові необхідно буде з'являтися для корегування призначеного лікування. Після складання плану лікарем-психіатром, рецепти може виписувати і сімейний лікар, і терапевт. Рецепт також електронний, діє у всіх аптеках, які мають договір з Національною службою здоров'я.

Тепер стосовно COVID. У нас у Славутічі, як і у всій країні, є зростання захворюваності на COVID-19. Хочу наголосити — ми за літо трошки розслабилися. При будь-яких перших ознаках ГРВІ, при будь-яких ознаках застуди, ми повинні звертатися до лікаря і вчасно проводити ПЛР-тест. Чим раніше ми проведемо обстеження, чим раніше ізолюємо пацієнта з ковідом, тим вдаліше ми попередимо поширення як на роботі, так і на вулиці, і тим більше шансів, що хвороба не завдасть пацієнту значної шкоди здоров'ю і не призведе до летального результату. Запам'ятайте: лікар первинної медичної допомоги за наявності будь-якої ознаки ГРВІ зобов'язаний відправити пацієнта на ПЛР-тест!

Ukraine **NOW**

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідоцтво про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій.

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювали: Майя Руденко, Владислав Курочкін, Анастасія Єрашова

Зворотній зв'язок: korchak@chnpp.gov.ua
+380 4593 421 97